

[Søgaard.]

også nu senere ind på spørgsmålet om den professionelle del af vort forsvar kontra de værnepligtige, og hun lagde ligesom i dette, at det var en farlig situation, at man havde et led i forsvaret, som var en professionel hær, idet der dermed kunne opstå situationer, hvor en sådan kunne blive brugt til det ene og til det andet. Det er ikke min opfattelse. For det første mener jeg, at de konstabler, der findes i det danske forsvar, er folk af en høj karat. For det andet må jeg sige, at hvis fru Litten Hansen vil se på de aktuelle situationer, der er forekommet rundt omkring i verden i de sidste mange år, hvor militær af en eller anden art har været indblandet, så har det aldrig, aldrig været en professionel hær, som har styrtet et samfund eller gået imod nogen befolkningsgruppe. Det kan højst være lejetropper, og det er noget andet. Det har alle dage og alle steder – det er naturligvis først og fremmest diktaturlandene, jeg her taler om – været værnepligtige, der under en eller anden form har været med i en opgave i forhold til befolkningerne. Det viser historien os i hvert fald.

Hr. Wamberg mente godt, at forsvaret kan koste mere end det nugældende beløb, men mente simpelt hen ikke, at man kunne sammenligne udgiften til den sociale sektor med forsvarets beløb. Nej, det er rigtigt, at størrelsesmæssigt kan man ikke, men det, jeg har lagt vægt på, og det, mit parti lægger vægt på, det er, at forudsætningen for, at man har et forsvar, som har det, vi forstår ved folkelig opbakning, det er, at dette folk også forstår, hvorfor man skal have et sådant forsvar, at det er et forsvar til bevarelse af fremskridt på en række områder – jeg nævnte de sociale, og jeg nævnte de undervisningsmæssige områder. Hvis man skærer dem totalt bort, så er jeg ikke så sikker på, at hr. Wamberg får det, jeg forstår ved et virkelig folkeligt forsvar. Derfor må hr. Wamberg forstå, at efter den opfattelse, vi har på det område, hænger forsvaret og forsvarsudgifter meget nøje sammen med ikke mindst den sociale og uddannelsesmæssige sektor og disses situation i Danmark.

Må jeg sige til hr. Arentoft også fra fremskridtspartiet vedrørende den tilslutning, som socialdemokratiet har i sin folketingsgruppe til forsvar, at det er en enig gruppe, der står bag, og deri ligger forskellen. Både hr. Arentoft og hr. Wamberg kunne jo herfra oplyse, at der er en anden indstilling hos et eller måske flere –

det ved jeg ikke – medlemmer i fremskridtspartiets gruppe, idet de ikke går ind for, at vi skal have en form for forsvar. Den stilling findes ikke i socialdemokratiet. Det, der drøftes, er meget naturligt sammenhængen imellem de øvrige udgifter i samfundet og de bevillinger, forsvaret skal have af den ene eller den anden størrelsesorden.

Jeg må sige både til hr. Kurt Brauer og til fru Litten Hansen, at det var jo en elegant måde, man bevægede sig på heroppe med hensyn til det, jeg mener er en alvorlig sag, om man skal have et forsvar eller ikke have et forsvar. Det er nu min opfattelse, at så elegant og så letfærdigt synes jeg ikke, man som aktiv politiker kan tage på en sådan sag. Det er vores opfattelse, at så længe situationen er således, som den har været beskrevet både af ministeren, af mig og af andre i denne sal, så må vi erkende, at et forsvar er der desværre en nødvendighed for endnu en tid fremover, så langt som vi kan se frem endnu i hvert fald.

Hr. Fuglsang nævnte NATO-politikken, som i 28 år havde været en kilde til international spænding. Ja, meget kan man jo påføre en sådan organisation, det er klart, men jeg vil da også gerne sige, at det, som NATO står for, er egentlig kun et forsvar af de demokratier, der findes inden for NATO, og hvis det medfører spænding, så kan jeg egentlig ikke se, at det er den pågældende organisation, der har skabt denne spænding; det må være de andre, som har en anden opfattelse af tingene, som har forårsaget denne internationale spænding.

Hr. Fuglsang bevæger sig tilbage til 1929 – det har vi jo før drøftet, hr. Fuglsang – hvor han citerer hr. Alsing Andersen. Socialdemokratiets daværende forsvarsordfører bevægede sig ind på spørgsmålet om afrustning og talte for afrustning. Jeg går ud fra, hr. Fuglsang erkender, at der er sket et og andet siden 1929. Jeg skal ikke antyde, at hr. Fuglsang stadig står på det grundlag, der hedder 1929, men kun sige, at der er jo sket et og andet siden.

Jeg vil gerne minde hr. Fuglsang om, at siden den 1. verdenskrig fik vi jo et Folkeforbund, som desværre viste sig ikke at kunne klare de opgaver, der skulle klares for at løse de verdensproblemer, der fandtes. Vi fik et Folkeforbund, som kunne tale, men som ikke havde nogen egentlig indflydelse på de situationer, der indtraf rundt omkring os i verden. Siden da er tingene gået anderledes; nu har Danmark fået et tilhørsforhold, som muliggør,